

Warunki pracy¹ w województwie wielkopolskim w 2021 r.

28.06.2022 r.

76,3

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 osób badanej zbiorowości

W 2021 r. liczba osób pracujących w warunkach zagrożenia w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem wyniosła 76,3. W ciągu roku zlikwidowano lub ograniczono działanie czynników szkodliwych wobec 39,7 tys. osób (liczonych tyle razy na ile czynników byli narażeni), a wobec 24,7 tys. zagrożenia ujawniono lub stwierdzono fakt ich powstania.

Podstawowe informacje

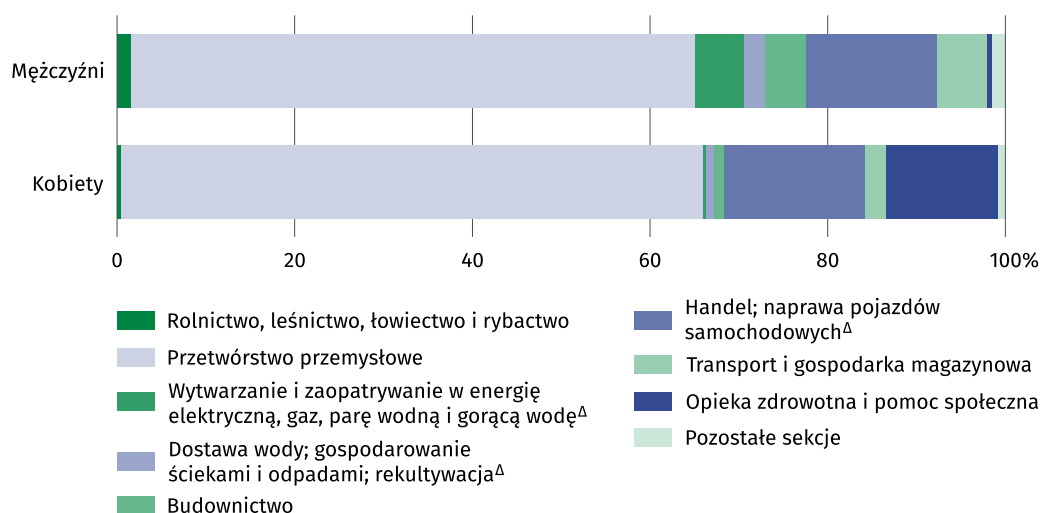
W 2021 r. badaniem warunków pracy objęto 900,0 tys. pracujących, z czego 453,8 tys. osób było zatrudnionych w jednostkach, w których w ciągu roku stwierdzono występowanie zagrożeń czynnikami szkodliwymi dla zdrowia i życia. Spośród tej grupy w warunkach zagrożenia pracowało 68,7 tys. osób (liczonych jeden raz w grupie czynnika przeważającego), co stanowiło 7,6% zatrudnionych w zakładach objętych badaniem.

Zbiorowość kobiet pracujących w warunkach zagrożenia w 2021 r. liczyła 12,7 tys. osób i stanowiła 18,6% wszystkich pracujących w warunkach zagrożenia. Najczęściej zatrudnione one były w jednostkach zajmujących się: przetwórstwem przemysłowym (65,5%), handlem; naprawą pojazdów samochodowych (15,8%) oraz opieką zdrowotną i pomocą społeczną (12,6%).

Kobiety stanowiły blisko jedną piątą zatrudnionych w warunkach zagrożenia

Wykres 1. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 i dotyczą wybranych rodzajów działalności.

¹ W 2021 r. zmianie uległa metoda badania z pełnej na metodę reprezentacyjną na dobranej celowo próbie, w związku z czym dane od 2021 r. są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

Tablica 1. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a w 2021 r.
Stan w dniu 31 grudnia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zagrożenia		
		związane ze środowiskiem pracy	związane z uciążliwością pracy	czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi
Ogółem	68653	45662	10529	12462
w tym:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	956	680	131	145
Przemysł	48860	35045	4285	9530
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	43883	33730	3078	7074
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3085	219	529	2337
Budownictwo	2726	1640	820	266
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	10221	5338	4134	749
Transport i gospodarka magazynowa	3502	786	1009	1707
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	257	232	5	20
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	67	67	–	–
Edukacja (w zakresie szkół wyższych)	106	52	21	33
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej)	1905	1823	76	6

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 i dotyczą wybranych rodzajów działalności.

Większość zagrożeń dla zdrowia i życia powodowały czynniki związane ze środowiskiem pracy, wynikające z przekroczenia dopuszczalnych stężeń chemicznych i pyłowych oraz natężeń fizycznych. W 2021 r. tego typu zagrożenia dotyczyły 45,7 tys. osób, tj. 66,5% pracowników zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Na szkodliwy wpływ czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi narażonych było 12,5 tys. osób, tj. 18,2% pracowników zatrudnionych badanej zbiorowości. Zagrożenia związane z uciążliwością pracy (praca w wymuszonej pozycji ciała, w warunkach ciężkiego wysiłku fizycznego lub w warunkach szczególnej uciążliwości) dotyczyły 10,5 tys. osób, czyli 15,3% zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia najczęściej byli narażeni na czynniki związane ze środowiskiem pracy

Analizując zagrożenie dla zdrowia, mierzone liczbą zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w badanej zbiorowości, można stwierdzić, że największe zagrożenie dla zdrowia w pracy na koniec 2021 r. wystąpiło m.in. w jednostkach zajmujących się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (349,2), przetwórstwem przemysłowym (127,1), górnictwem i wydobywaniem (124,6) oraz dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami; rekultywacją (90,4). Z kolei stosunkowo mało zagrożeń odnotowano w podmiotach prowadzących działalność w zakresie informacji i komunikacji (2,7) oraz edukacji (6,9).

W większości sekcji najwyższy wskaźnik dotyczył zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy. Wyjątek stanowiły wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz transport i gospodarka magazynowa, gdzie największe zagrożenie było czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacji wraz z sekcją informacja i komunikacja, gdzie miernik był najwyższy w przypadku zagrożeń związanych z uciążliwością pracy.

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według czynników zagrożeń

Osoby zatrudnione w warunkach zagrożenia mogą być narażone na kilka czynników szkodliwych jednocześnie, tj. na czynniki szkodliwe związane ze środowiskiem pracy, uciążliwością pracy oraz na czynniki mechaniczne związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi. Poniżej przedstawiono dane dotyczące osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia liczonych tyle razy na ile czynników szkodliwych są narażeni.

W końcu 2021 r. liczba zatrudnionych narażonych na zagrożenia wyniosła 78,1 tys. Większość z nich stanowiły zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy (65,4%, tj. 51,1 tys. osób) spowodowane m.in. przez: hałas (41,8%), mikroklimat zimny (6,4%), czynniki biologiczne (4,1%), pyły rakotwórcze (3,4%) oraz substancje chemiczne (2,6%). Najwięcej osób narażonych na tą grupę czynników pracowało w przetwórstwie przemysłowym.

Czynniki zagrożeń związane ze środowiskiem pracy stanowiły 65,4% wszystkich zagrożeń

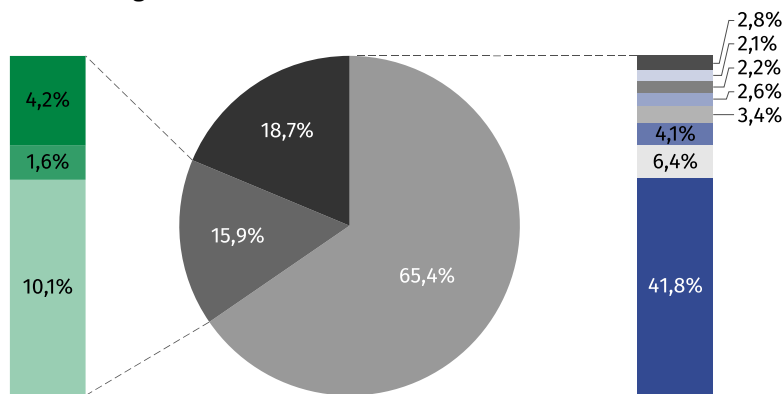
W 2021 r. zlikwidowano lub ograniczono 25,5 tys. zagrożeń związanych z czynnikami środowiska pracy i równocześnie stwierdzono 14,5 tys. nowo powstałych lub ujawnionych zagrożeń.

Na szkodliwy wpływ czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi narażonych było 14,6 tys. osób (18,7% wszystkich osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia). W tej grupie w ciągu roku zlikwidowano lub ograniczono 4,8 tys. zagrożeń, w tym samym czasie zarejestrowano 3,5 tys. zagrożeń nowo powstałych lub ujawnionych.

Zagrożenia związane z uciążliwością pracy, np. wymuszoną pozycją ciała, ciężkim wysiłkiem fizycznym, niedostatecznym oświetleniem stanowiska pracy itp. dotyczyły 12,4 tys. osób (15,9% wszystkich zagrożeń), w tym 7,9 tys. pracujących narażonych było na nadmierne obciążenie fizyczne. Najbardziej narażeni na taką sytuację byli pracujący w jednostkach zajmujących się handlem; naprawą pojazdów samochodowych. W warunkach zagrożenia związanego z uciążliwością pracy zlikwidowano lub ograniczono 9,4 tys. zagrożeń w ciągu roku, równocześnie ujawniono lub stwierdzono fakt powstania nowych zagrożeń w przypadku 6,7 tys. zatrudnionych.

Nadmierne obciążenie fizyczne stanowiło 63,6% wszystkich zagrożeń związanych z uciążliwością pracy

Wykres 2. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a według czynników zagrożeń w 2021 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Zagrożenia:

■ związane ze środowiskiem pracy	■ związane z uciążliwością pracy	■ czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi
■ hałas	■ nadmierne obciążenie fizyczne	
■ mikroklimat zimny	■ niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy	
■ czynniki biologiczne	■ inne	
■ pyły rakotwórcze		
■ substancje chemiczne		
■ inne pyły		
■ wibracje		
■ pozostałe		

a Liczeni tyle razy, na ile czynników szkodliwych są narażeni; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9.

Zarówno w grupie zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy, jak i jej uciążliwością oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami niebezpiecznymi przewaga zagrożeń poddanych likwidacji lub ograniczeniom nad nowo powstałymi i ujawnionymi wskazuje na pozytywną zmianę w zakresie warunków pracy.

Działania profilaktyczne – ocena i eliminacja ryzyka zawodowego

W ramach badania warunków pracy zbierane są również informacje dotyczące działań profilaktycznych związanych z oceną ryzyka zawodowego. W 2021 r. w zbiorowości objętej badaniem taką ocenę przeprowadzono dla 395,1 tys. zatrudnionych. Większość tych osób pracowała w jednostkach zajmujących się: handlem; naprawą pojazdów samochodowych (41,0%), przetwórstwem przemysłowym (30,6%) oraz transportem i gospodarką magazynową (14,1%).

Występowanie ryzyka zawodowego zostało wyeliminowane lub ograniczone dla 197,7 tys. pracujących. Spośród tej grupy 125,6 tys. otrzymało środki ochrony indywidualnej, w przypadku 132,6 tys. osób wdrożono środki organizacyjne oraz wobec 62,0 tys. zastosowano środki techniczne.

Liczba osób na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem wyniosła 439,0. Wskaźnik w przypadku stanowisk pracy, na których wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe ukształtował się na poziomie 219,7.

W opracowaniu zastosowano skrócone nazwy sekcji PKD, skróty oznaczając znakiem „Δ”. Pełne nazwy dostępne są na stronie GUS pod adresem: <http://stat.gov.pl/Klasyfikacje/>

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: dane GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS”

Ocenę ryzyka zawodowego przeprowadzono dla 395,1 tys. zatrudnionych

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Poznaniu

Dyrektor Jacek Kowalewski
Tel.: 61 2798 266

Współpraca z Mediami:

Arleta Olbrot
Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych

Tel.: 61 2798 345

e-mail: a.olbrot@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych

Wojewódzkie Informatorium Statystyczne
Tel.: 61 2798 320, 61 2798 323

poznan.stat.gov.pl

@Poznan_STAT

@UrządStatystycznywPoznaniu

Powiązane opracowania

[Warunki pracy w 2020 r. – publikacja roczna](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Warunki pracy](#)

[Pracownicy zatrudnieni w warunkach zagrożenia](#)

[Zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy](#)

[Zagrożenia związane z uciążliwością pracy](#)

[Zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi](#)

[Ocena ryzyka zawodowego](#)